

# Istraživanje poslovnog okruženja u Hrvatskoj

*Zagreb, ožujak 2024.*



---

American Chamber of Commerce in Croatia *Američka gospodarska komora u Hrvatskoj*

# Sadržaj

---

<b>Istraživanje poslovnog okruženja.....</b>	<b>3</b>
<b>Uvod .....</b>	<b>3</b>
<b>Metodologija, uzorak i svrha istraživanja .....</b>	<b>3</b>
<b>Rezultati istraživanja .....</b>	<b>4</b>
<b>Poslovanje u 2023. ....</b>	<b>4</b>
<b>Poslovno okruženje.....</b>	<b>6</b>
<b>Utjecaj institucija na poslovno okruženje .....</b>	<b>9</b>
<b>Usporedba s regijom .....</b>	<b>11</b>
<b>Poslovna očekivanja.....</b>	<b>14</b>
<b>Zaključak .....</b>	<b>16</b>

# Istraživanje poslovnog okruženja

---

## *Uvod*

AmCham Hrvatska okuplja više od 330 američkih, hrvatskih i drugih međunarodnih poduzeća koja zapošljavaju više od 95.000 ljudi u Hrvatskoj. Kao najstarija strana komora u Hrvatskoj, AmCham već 25 godina snažno doprinosi unaprjeđenju poslovanja zagovaranjem najboljih poslovnih praksi i nizom preporuka za pozicioniranje Hrvatske kao privlačne destinacije za ulaganja.

Kao komora koja većim dijelom okuplja strane ulagače u Hrvatskoj, ali i znatan broj hrvatskih poduzeća koja posluju na međunarodnom tržištu, AmCham Hrvatska je proveo istraživanje poslovne klime krajem 2023. Istraživanje među članovima uprava poduzeća dalo je uvid u rezultate poslovanja u 2023, ali i raspoloženje ulagača za buduće aktivnosti.

## *Metodologija, uzorak i svrha istraživanja*

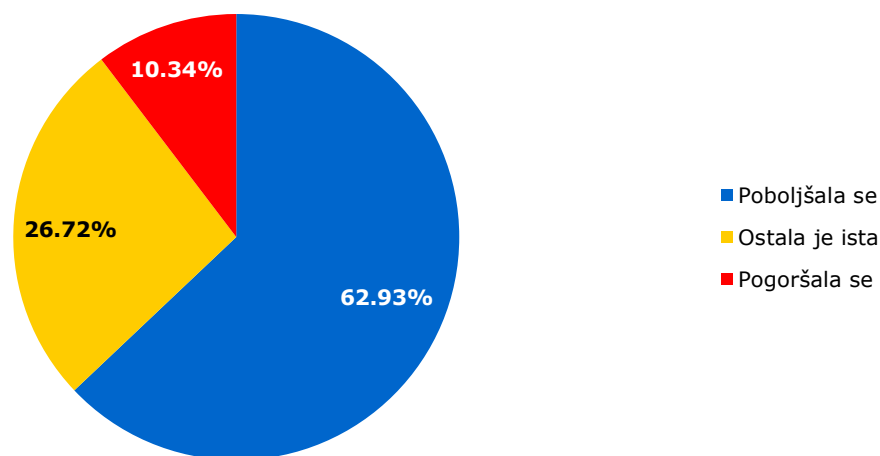
Istraživanje je provedeno u razdoblju od 11. prosinca 2023. do 9. veljače 2024. na uzorku od 116 članova uprava domaćih i međunarodnih poduzeća u Hrvatskoj. Prema kriteriju broja zaposlenih u istraživanju je sudjelovalo 24% velikih poduzeća, 21% srednjih poduzeća, 40% malih poduzeća i 15% poduzeća sa do 9 zaposlenih. U istraživanju je sudjelovao najveći broj poduzeća u prevladavajuće domaćem vlasništvu, 56% te 43% poduzeća u prevladavajuće stranom vlasništvu. Svega 1% poduzeća nalazi se u mješovitom vlasništvu. Svrha istraživanja bila je utvrditi stavove ispitanika o općem poslovnom okruženju u Hrvatskoj.

# Rezultati istraživanja

## Poslovanje u 2023.

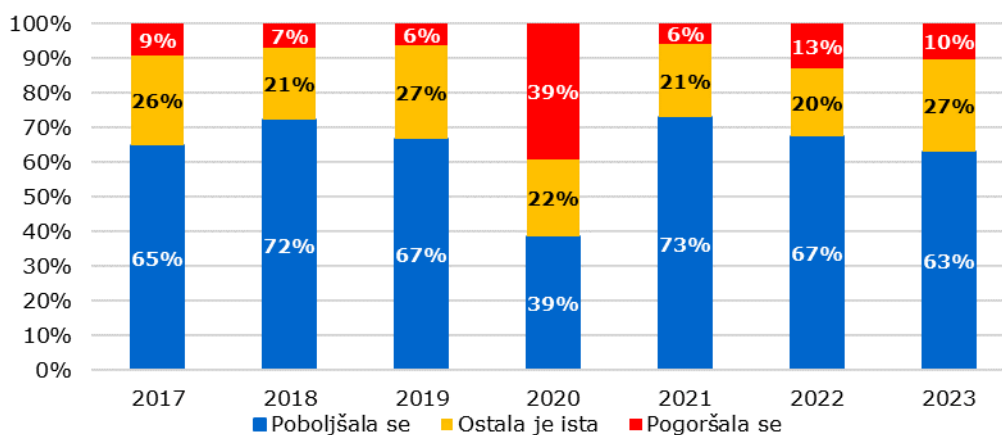
Za 63% ispitanika poslovanje u 2023. bilo je bolje nego u prethodnoj godini. 10% poduzeća bilježi pogoršanje poslovanja, dok za 27% ono je ostalo isto kao i u prethodnoj godini.

### Kako se razvijala poslovna situacija Vašeg poduzeća u 2023.?



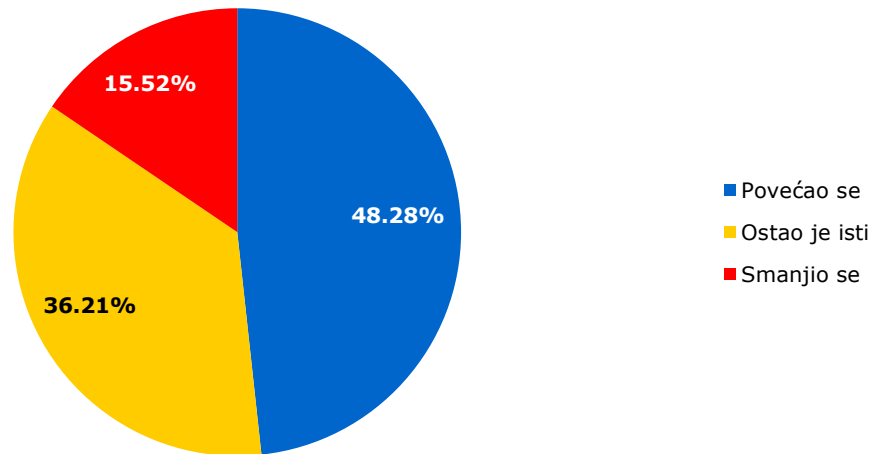
U odnosu na prethodnu godinu, povećao se broj poduzeća kod kojih je poslovna situacija ostala ista kao godinu ranije sa 20% na 27% u 2023.

### Poslovna situacija kroz godine



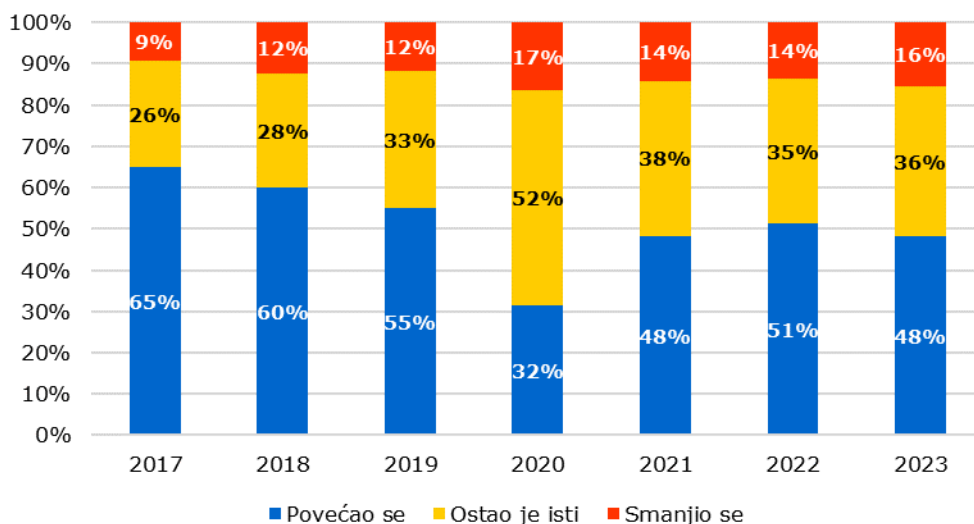
Kod manje od 50% poduzeća rastao je broj zaposlenih, dok je 36% poduzeća zadržao isti broj zaposlenih.

### Na koji se način promijenio ukupan broj zaposlenih Vašeg poduzeća u 2023.?



U 2023. blago raste broj poduzeća koja su otpuštala (16%), te se smanjio broj poduzeća koja su dodatno zapošljavala.

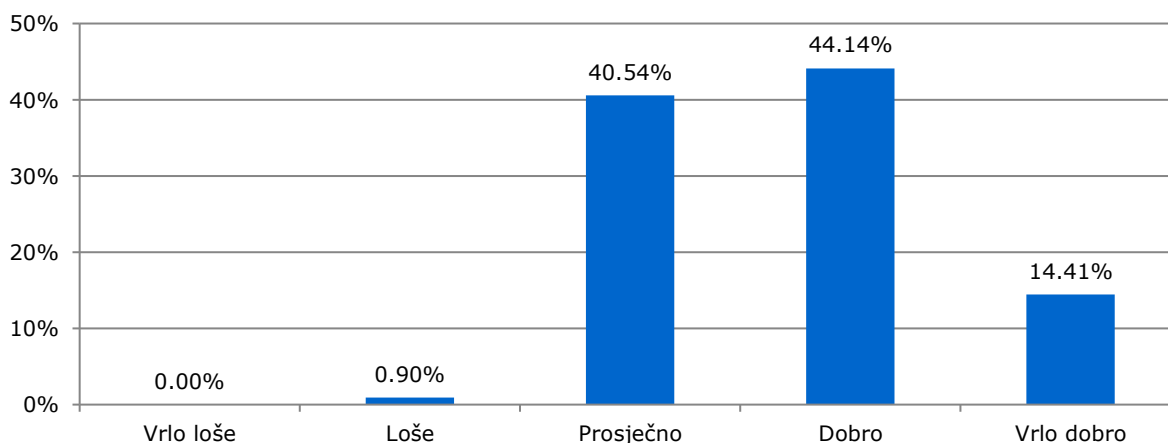
### Broj zaposlenih u Hrvatskoj kroz godine



## Poslovno okruženje

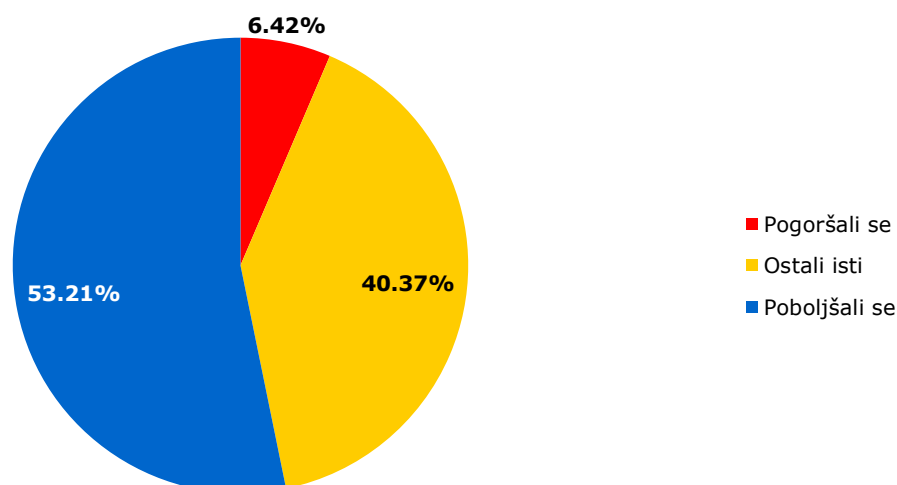
Sveukupno iskustvo poslovanja u Hrvatskoj 59% ispitanika ocjenjuje kao dobro ili vrlo dobro što je isto kao i prošle godine, a 41% kao prosječno.

### Kako biste ocijenili ukupno iskustvo poslovanja Vašeg poduzeća u Hrvatskoj?



Za 53% ispitanika u proteklih pet godina uvjeti poslovanja u Hrvatskoj su se poboljšali, 40% ispitanika smatra da su uvjeti poslovanja ostali isti, dok 6% smatra kako je došlo do pogoršanja uvjeta poslovanja.

### Biste li rekli da su se uvjeti poslovanja u Hrvatskoj u posljednjih 5 godina poboljšali, ostali isti ili se pogoršali?



### **Glavni ograničavajući faktori u poslovanju u 2022.:**

- 1) Inflacija
- 2) Rastući troškovi energenata
- 3) Nedostatak odgovarajuće radne snage

### **Glavni ograničavajući faktori u poslovanju u 2023.:**

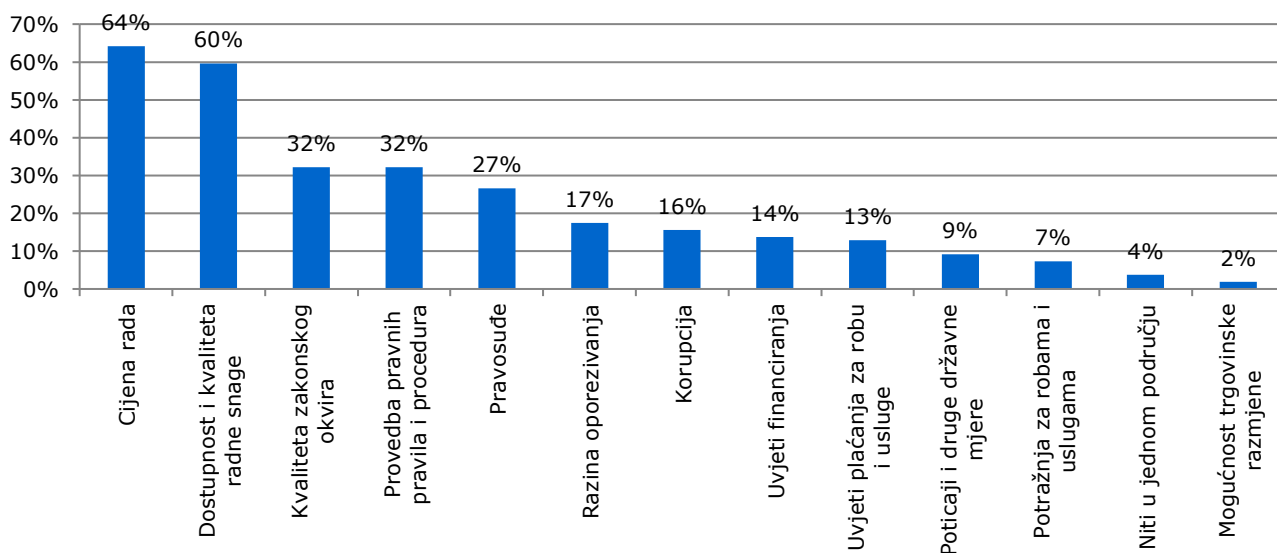
- 1) Nedostatak odgovarajuće radne snage
- 2) Inflacija
- 3) Oporezivanje rada

Inflacija nije bila u fokusu gospodarstvenika u 2021., dok je u 2022. i 2023. očekivano među glavnim ograničavajućim faktorima u poslovanju. Nedostatak odgovarajuće radne snage u 2023. je ponovno na prvom mjestu.

Na pitanje koja su tri najveća problema s kojima se kompanija susrela u posljednjih pet godina ispitanici na prvom mjestu navode duge i kompleksne administrativne procedure te u podjednakom omjeru nedostatak odgovarajuće radne snage i oporezivanje rada. Isti izazovi istaknuti su i u prošlogodišnjem istraživanju.

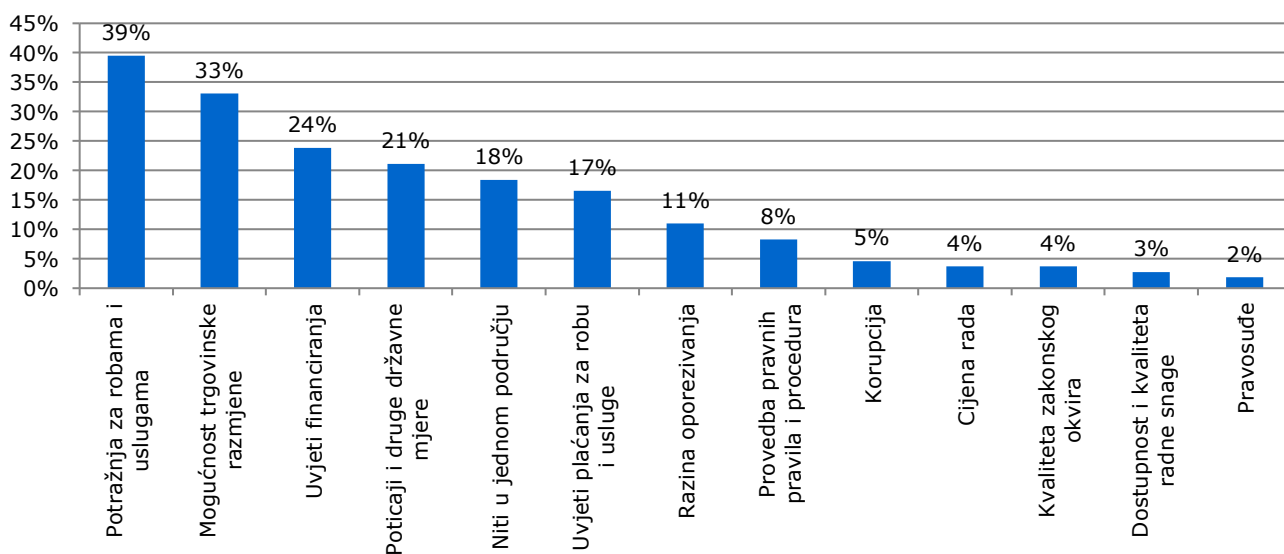
Cijena rada najveće je pogoršanje u uvjetima poslovanja u posljednjih pet godina uz dostupnost i kvalitetu radne snage, kvalitetu zakonskog okvira, provedbu prava i pravosuđe.

### U kojim ste područjima uočili najveća pogoršanja u posljednjih 5 godina? Možete odabrati više odgovora.



Najveća poboljšanja u razdoblju od pet godina ispitanici vide u povećanoj potražnji za robama i uslugama, mogućnosti trgovinske razmjene i uvjetima financiranja.

### U kojim ste područjima uočili najveća poboljšanja u posljednjih 5 godina? Možete odabrati više odgovora.

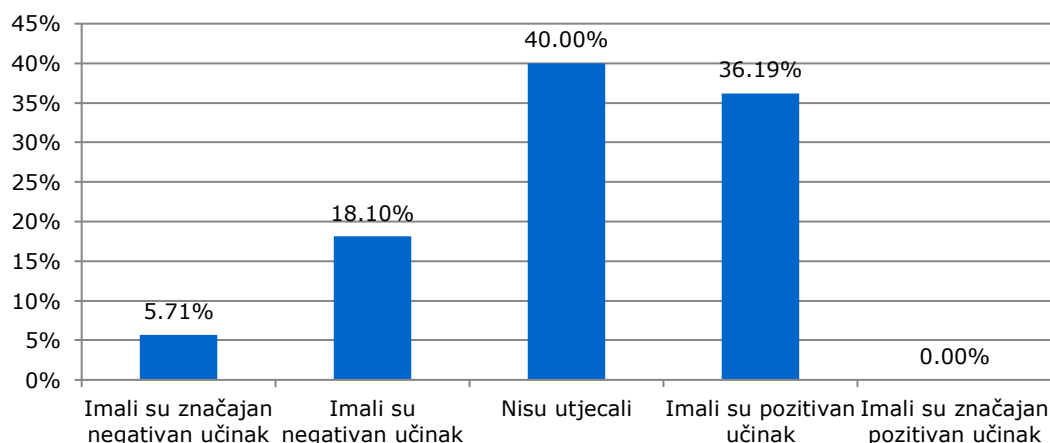




## Utjecaj institucija na poslovno okruženje

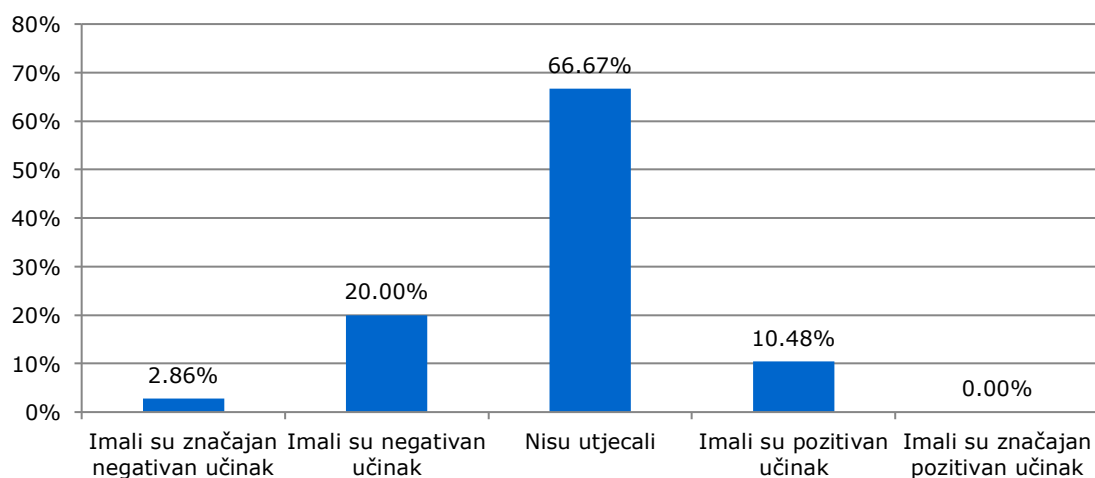
Postotak ispitanika koji su utjecaj ocijenili neutralnim povećao se i iznosi 40%. Smanjio se postotak ispitanika koji utjecaj državne administracije na poslovno okruženje vidi kao negativan ili pozitivan.

### Na koji su način regulative i aktivnosti državne administracije utjecale na poslovno okruženje u Hrvatskoj u zadnjih 5 godina?



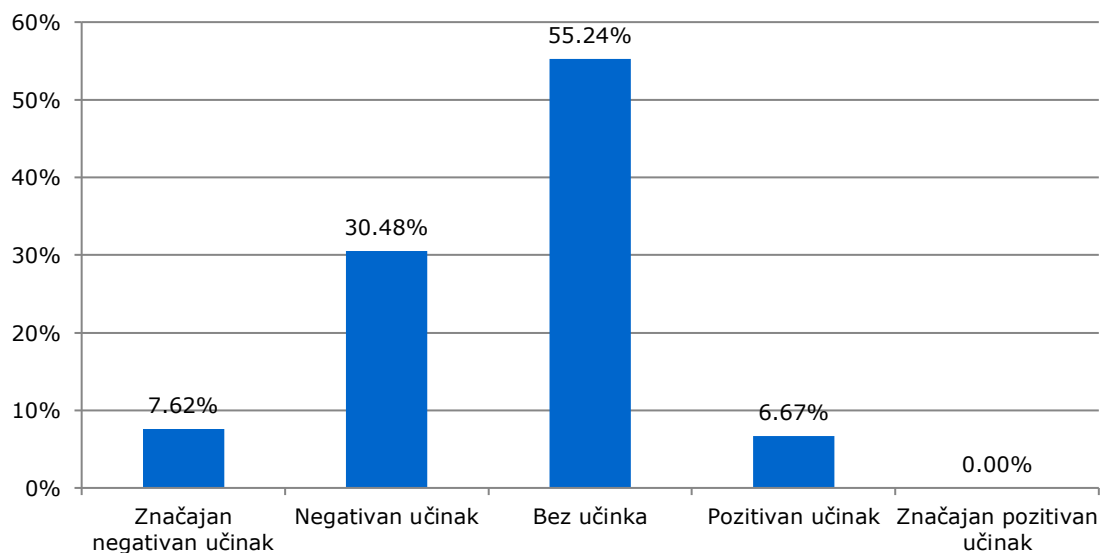
Za povećani broj ispitanika (67%) regulativa i aktivnosti lokalne administracije nisu imali utjecaj na poslovno okruženje u Hrvatskoj u posljednjih 5 godina.

### Na koji su način regulative i aktivnosti lokalne administracije (gradovi, općine, županije) utjecale na poslovno okruženje u Hrvatskoj u zadnjih 5 godina?



U odnosu na prošlo istraživanje blago je povećan broj onih koji utjecaj pravosuđa na svoje poslovanje vide neutralnim, a isto tako su se blago smanjile pozitivne i negativne ocjene utjecaja pravosuđa na poslovanje.

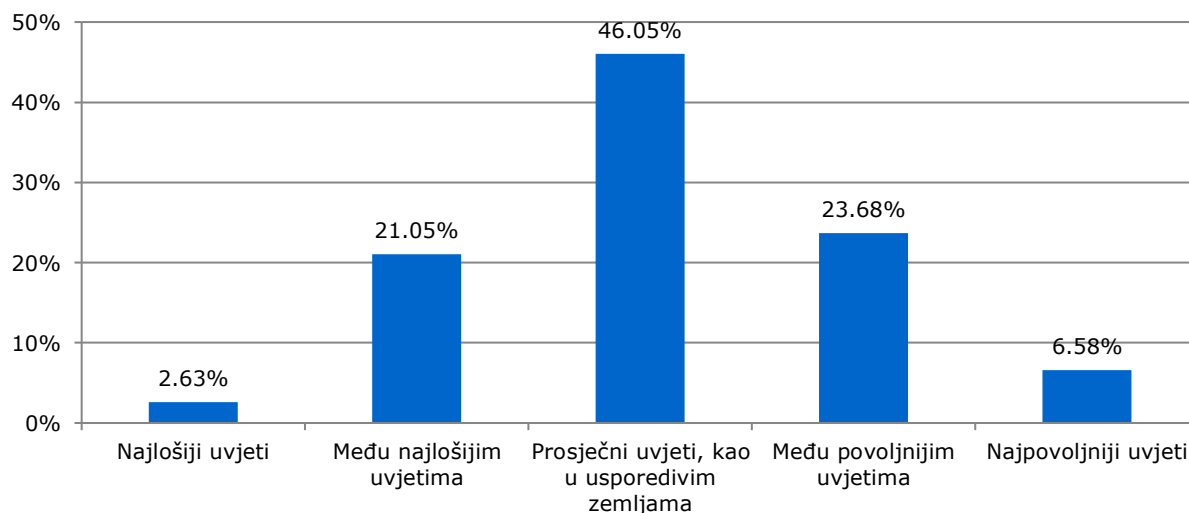
### Je li rad hrvatskog pravosuđa izravno utjecao na Vaše poslovanje u posljednjih 5 godina?



## Usporedba s regijom

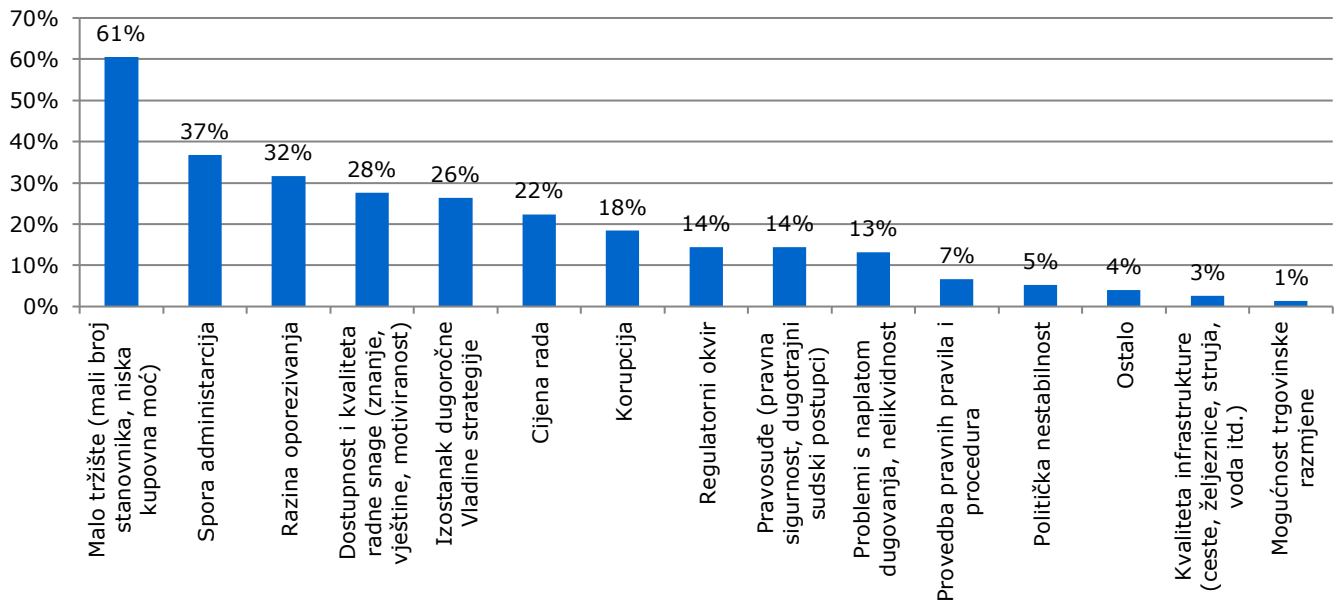
73% ispitanih poduzeća članova AmCham-a djeluje i u drugim državama srednje i istočne Europe, od čega njih 54% djeluje u više od 5 država regije.

### Kako biste ocijenili uvjete poslovanja u Hrvatskoj u odnosu spram drugih država u SIE regiji u kojima posluje vaše poduzeće?



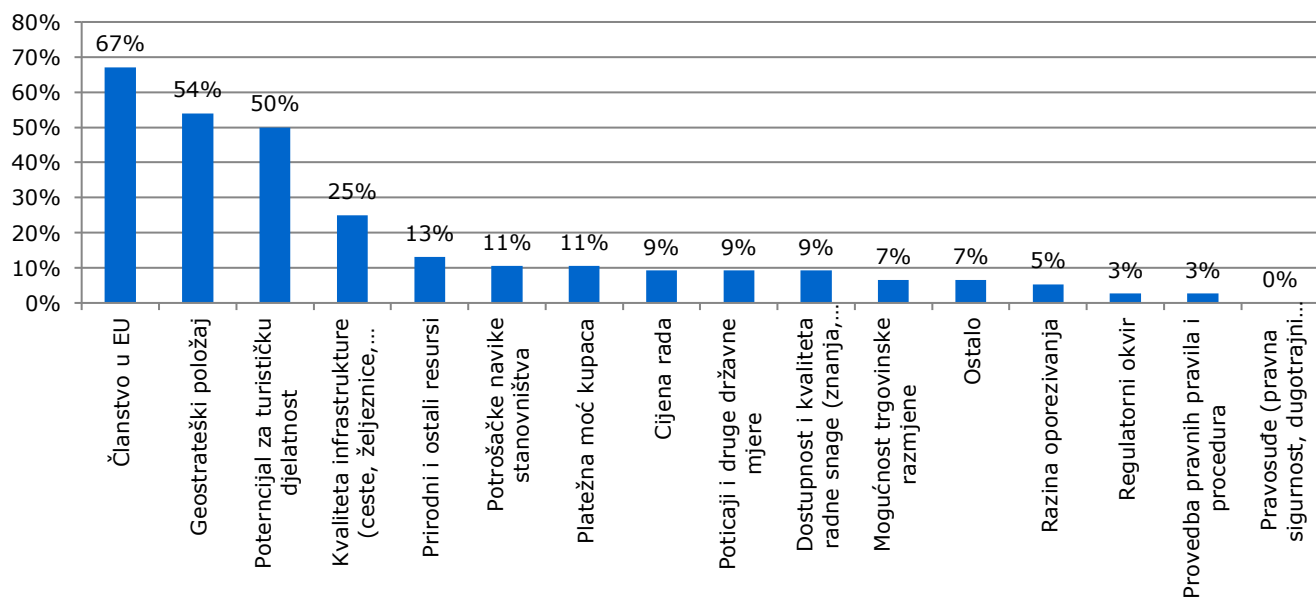
Više od 30% ispitanika uvjete poslovanja u Hrvatskoj vidi povoljnijima u odnosu na druge države srednje i istočne Europe, što je više nego godinu ranije (20%). 46% ih vidi kao usporedive s drugim zemljama regije. U odnosu na godinu ranije, smanjio se broj negativnih ocjena.

## Koja biste tri od navedenih problema ocijenili najvećim nedostacima kada je riječ o uvjetima poslovanja u Hrvatskoj, u usporedbi s državama u regiji?



Najveći nedostaci Hrvatske u odnosu na druge države regije odnose se na malo tržište, sporost administracije, a razina oporezivanja pretekla je dostupnost i kvalitetu radne snage u usporedbi sa zemljama regije.

## Koje tri stvari smatrate kao prednosti kada je riječ o uvjetima poslovanja u Hrvatskoj u usporedbi s državama u regiji?



Kao najveće prednosti Hrvatske ispitanici izdvajaju članstvo u Europskoj uniji, geostrateški položaj i turistički potencijal zemlje, kao i u prethodnim godinama.

### Najveći nedostaci poslovanja u Hrvatskoj u usporedbi s državama SIE:

- 1) Malo tržište
- 2) Sporost administracije
- 3) Razina oporezivanja

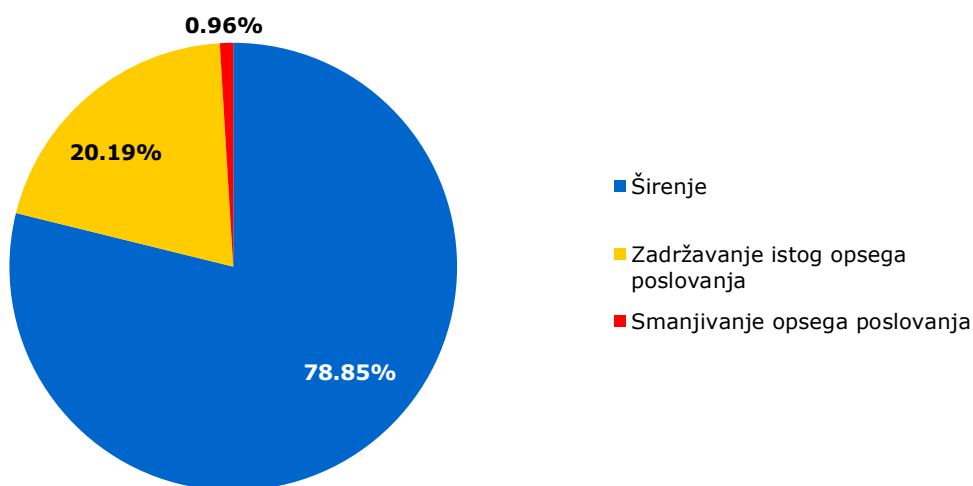
### Najveće prednosti poslovanja u Hrvatskoj u usporedbi s državama SIE:

- 1) Članstvo u Europskoj uniji
- 2) Geostrateški položaj
- 3) Turistički potencijal zemlje

## Poslovna očekivanja

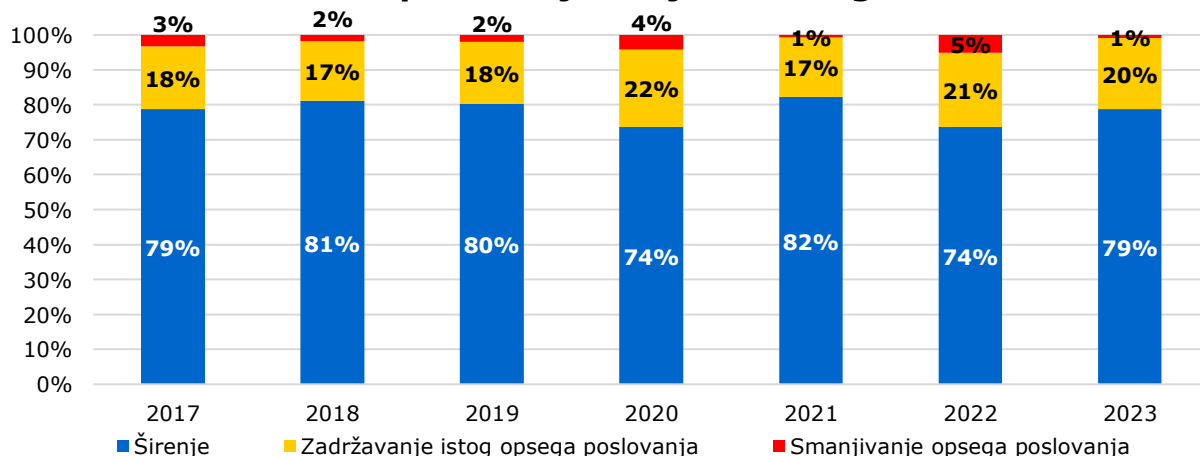
Za nadolazeće razdoblje od tri godine oko 79% poduzeća članica AmCham-a planira širenje poslovanja u Hrvatskoj što je više nego u prethodnom istraživanju (73%).

### Kakav je plan Vašeg poduzeća za poslovanje u Hrvatskoj u sljedeće tri godine?

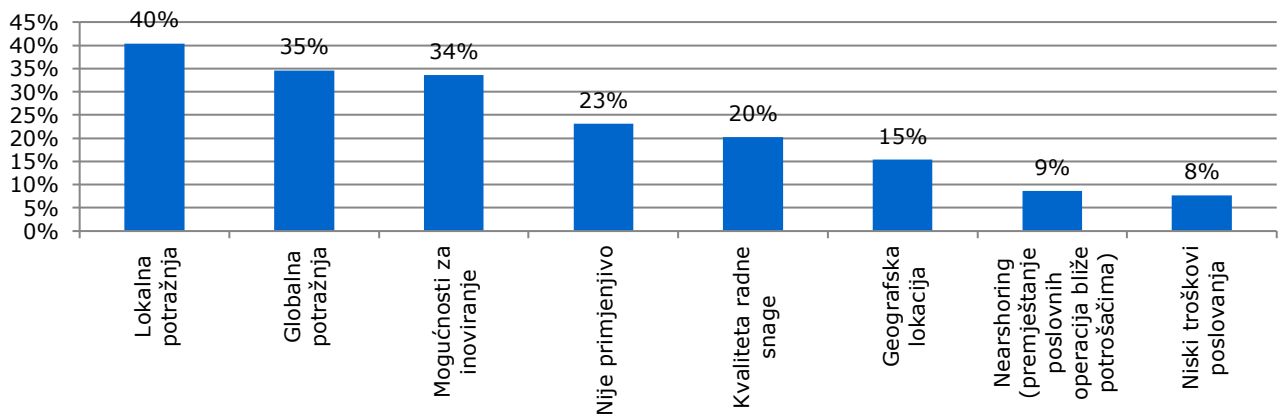


Planovi za naredno razdoblje ukazuju na više optimizma nakon pandemijske 2020. te 2022. koja je obilježena agresijom na Ukrajinu i brojnim poremećajima na tržištu.

### Plan za poslovanje u sljedeće tri godine

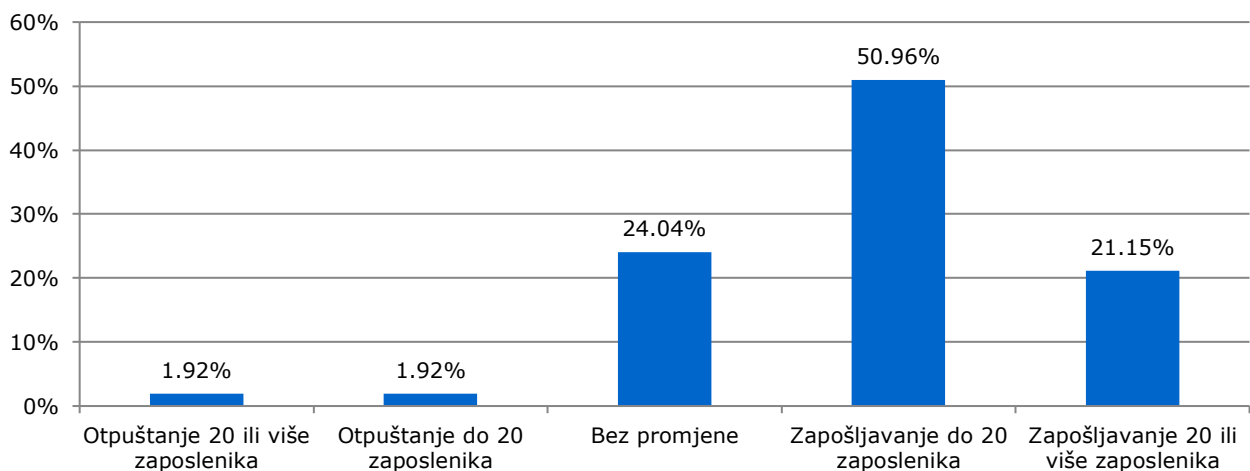


## Ukoliko se Vaše poduzeće u Hrvatskoj planira širiti/ulagati, koji su glavni poticaji?



Od poduzeća koja planiraju širenje, većina je vođena domaćom i globalnom potražnjom te prilikama za inoviranje, kao i prethodnih godina.

## Planira li vaše poduzeće zapošljavati dodatnu radnu snagu ili otpuštati zaposlenike u sljedeće tri godine?



72% poduzeća planira nova zapošljavanja u sljedeće tri godine, od čega 21% planira zaposliti više od 20 novih zaposlenika, što je više nego u prošlom istraživanju. Manje od 4% poduzeća planira smanjiti broj zaposlenika u sljedeće tri godine, što je znatno manje u odnosu na prošlogodišnje istraživanje kada je bilo 14%.

## Zaključak

---

Većina ispitanih poduzeća poslovalo je bolje u 2023. nego u prethodnoj godini. Primjetan je rast udjela poduzeća kojima je poslovanje ostalo isto kao i u prethodnoj godini.

Nešto manje od 50% poduzeća su dodatno zapošljavala u prošloj godini. Međutim, njihov udio se blago smanjio, a porastao udio poduzeća koja su otpuštala (16%).

Sveukupno iskustvo poslovanja u Hrvatskoj približno 59% ispitanika ocjenjuje kao dobro ili vrlo dobro, a 53% ispitanika primjećuje poboljšanje uvjeta poslovanja u posljednjih pet godina.

Nedostatak odgovarajuće radne snage ponovno je na prvom mjestu (prošle godine je bila inflacija) glavnih ograničavajući faktora poslovanja, a slijede inflacija i oporezivanje rada.

Cijena rada najveće je pogoršanje u uvjetima poslovanja u posljednjih pet godina uz dostupnost i kvalitetu radne snage, kvalitetu zakonskog okvira, provedbu prava i pravosuđe.

Više od 30% ispitanika uvjete poslovanja u Hrvatskoj vidi povoljnijima u odnosu na druge države srednje i istočne Europe, što je više nego godinu ranije (20%). 46% ih vidi kao usporedive s drugim zemljama regije. U odnosu na godinu ranije, smanjio se broj negativnih ocjena. Najveći nedostaci Hrvatske u odnosu na druge države regije odnose se na malo tržište, sporost administracije, a razina oporezivanja pretekla je dostupnost i kvalitetu radne snage u usporedbi sa zemljama regije.

Za nadolazeće razdoblje od tri godine oko 79% poduzeća članica AmCham-a planira širenje poslovanja u Hrvatskoj što je više nego u prethodnom istraživanju (73%).

72% poduzeća planira nova zapošljavanja u sljedeće tri godine, od čega 21% planira zaposliti više od 20 novih zaposlenika, što je više nego u prošlom istraživanju. Manje od 4% poduzeća planira smanjiti broj zaposlenika u sljedeće tri godine, što je znatno manje u odnosu na prošlogodišnje istraživanje kada je bilo 14%.



---

Za dodatne informacije molimo kontaktirajte:  
Američka gospodarska komora u Hrvatskoj  
Andrea Doko Jelušić,  
Izvršna direktorica  
T: 01 4836 777  
E: [andrea.doko@amcham.hr](mailto:andrea.doko@amcham.hr)